

Rady pro tvorbu působivých fotografií

Přišel čas, kdy se již můžete pustit do samostatného fotografování. V této kapitole vás seznámím se speciálními oblastmi fotografie a s různými typy námětů.

Je jen na vás, jakým způsobem tuto kapitolu budete číst. Můžete si vybrat jen fotografická témata, která vás zajímají, můžete si samozřejmě přečíst vše. V některých oddílech popisují různé techniky, které lze při fotografování daného námětu použít. Můžete s nimi podle libosti experimentovat a objevovat vlastní neopakovatelné efekty. Určitý přístup je plodný, když se snímek, který jím vytvoříte, na vás z obrazovky usmívá, nebo když cítíte hluboké uspokojení a jste na něj pyšní.

Ačkoliv většina technik je jednoduchá a lze je hned použít, najdete zde i takové, které budou vyžadovat určitý cvik. Fotografické náměty se liší prostředím i objekty, které fotografujete. Informace uvedené v knize můžete použít jako úvod a až budete fotografovat vlastní snímky, přemýšlejte, čím se liší vaše záběry od uvedených příkladů. Na základě znalostí z jiných kapitol svou techniku dále vylepšujte. Jedním z potěšení fotografa je schopnost tvůrčím způsobem se vypořádat s potížemi, dalším přínosem pro vás bude, že se naučíte prakticky propojovat své znalosti a jednotlivé aspekty fotografování.

Zapamatujte si, že nejlepším způsobem, jak se naučit dobře fotografovat, je hodně fotografovat.

KAPITOLA

7

Tato kapitola obsahuje:

- Poznámky o respektování soukromí
- Fotografie architektury
- Sportovní fotografie a fotografování pohybu
- Černobílá fotografie
- Reklamní fotografie
- Momentky
- Děti ve fotografii
- Portrét v přirozeném prostředí
- Fotografie událostí a společenských akcí
- Tvůrčí fotografie
- Fotografie květin a makrofotografie
- Fotografie krajiny a přírody
- Fotografování v noci a při slabém světle
- Panoramatické fotografie
- Fotografie zvířat a domácích mazlíčků
- Fotožurnalismus
- Portrét
- Zátíší
- a další

Poznámky o respektování soukromí

Převážná část této kapitoly se zabývá konkrétními kategoriemi fotografií. Než se jim začneme věnovat, je důležité si říci pár poznámek týkajících se respektování soukromí. Obecně platí, že jako amatérští fotografové můžete na veřejných místech fotografovat lidi i stavby. Ale pokud fotografujete cizince nebo komerční vlastnictví, měli byste si být vědomi práva na ochranu osobních údajů a vlastnictví. Někteří lidé a společnosti si nepřejí, aby byli fotografováni, ať již oni nebo jejich zařízení.

Také je důležité vědět, zda fotografujete na veřejném nebo soukromém pozemku. Např. většina nákupních center jsou soukromým vlastnictvím. V soukromých prodejnách, nákupních centrech a dalších soukromých prostorách byste neměli fotografovat bez svolení majitele nebo vedení dané společnosti. Není dovoleno bez svolení dané osoby vstoupit na její pozemek či do jejího obydlí a fotografovat ji. Pokud fotografujete děti, i na veřejných místech, mělo by se tak dít se souhlasem jejich rodičů. I když na dané fotografii nebude zřejmá totožnost dítěte, je otázkou slušnosti získat před fotografováním povolení rodičů.

Poznámka: Pokud fotografie prodáváte, platí další pravidla. Doporučuji vám seznámit se s příslušnými zákony.

Fotografie architektury

V architektuře se odráží dobová kultura a vnímání. Do nové architektury se promítají nadějná očekávání, zatímco starší výtvořiny vzbuzují nostalgické vzpomínky. Pro fotografy je fotografování nové i starší architektury příležitostí obohatit svou sbírku o zajímavé přírůstky.

Fotografování architektury se neobejde bez citu pro místo a prostor. Vezmeme-li v úvahu menší velikost snímače Canonu EOS 400D, je fotografování celých exteriérů nebo interiérů staveb opravdovou výzvou. Canon nabízí celou řadu širokoúhlých objektivů od ultraširokého 14mm pevného ohniska (které je na Canonu EOS 400D ekvivalentní ohniskové vzdálenosti 22 mm) až po širokoúhlé objektivy s proměnným ohniskem, např. EF-S 10-22mm f/3.5-4.5 USM (který je určen speciálně pro menší snímač) nebo objektiv řady L 16-35mm f/2.8 USM (na Canonu EOS 400D odpovídá ohniskovým vzdálenostem 25-56 mm). Je důležité dbát na ostrost okrajů snímku, takže pokud při fotografování běžně na levé i pravé straně necháváte určitou rezervu, budou širokoúhlé objektivy tou nejlepší volbou pro fotografování staveb i interiérů.

Tip: Pokud se architektura nějak odráží i na prvcích popředí, zahrňte je do kompozice, aby nasměrovaly divákův zrak. Když např. kovová socha v sousedství harmonicky dokresluje skleněnou a ocelovou fasádu stavby, zakomponujte ji celou do popředí.

Ať již je architektura výsostným předmětem vašeho zájmu, nebo se jí věnujete jen výjimečně, i krátkou procházkou v této oblasti můžete získat smysl pro roli linií, hmot a prázdných prostor při utváření hmatatelné přítomnosti věcí.

Obrázek 7.1 | Na tomto obrázku sdílejí dvě administrativní budovy společné prostranství a krásně vyniká rozdíl v jejich architektonickém ztvárnění. Snímek byl pořízen objektivem Canon EF 24-105mm f/4.0L IS USM nastaveným na 24 mm. Parametry expozice: citlivost ISO 100, clona f/11, expoziční čas 1/200 s.

Pokud s fotografováním staveb začínáte, měli byste si vybrat konkrétní budovu a věnovat čas, jak se působením světla v různou denní dobu charakter této stavby mění. Zaměřte se na detaily její struktury a na vizuální prostor, který vzniká v důsledku hry stínů, odrazů a prolínání různých vzorů při interakci jednotlivých částí.

Většina budov byla postavena kvůli lidem a právě lidé dokreslují jejich charakter. Řečeno v pojmech z oblasti kompozice: lidé ve fotografiích staveb poskytují vhodné měřítko pro

evokaci jejich velikosti, ale mnohem důležitější je, že budovy ožívují, vnášejí do nich pohyb, energii a emocionální zbarvení.

Zlatým hřebem fotografie architektury jsou snímky interiérů ať již domácností, nebo soukromých či komerčních budov. V utváření přesvědčivého snímku interiéru hraje klíčovou roli světlo. Když si projdete nějakou publikaci zaměřenou na architekturu, sami poznáte, že snímek stojí na dobře promyšleném osvětlení.

Deformace způsobené širokoúhlým objektivem

Širokoúhlé objektivy i teleobjektivy jsou ve fotografii architektury základem. Pokud fotografujete širokoúhlými objektivy z malého odstupů, a zvláště když fotoaparát nakloníte vzhůru, svislé linie budovy se budou směrem nahoru sbíhat. Tuto deformaci lze odstranit v programu pro úpravu fotografií, nebo můžete použít objektiv umožňující vyklápění a posouvání (tilt/shift), např. Canon TS-E 24mm f/3.5L, který koriguje deformace perspektivy a kontroluje rozsah zaostření. Poněvadž při posunutí se objektiv zvedá rovnoběžně se svou optickou osou, může odstranit deformaci širokoúhlého objektivu způsobující sbíhání linií. Vyklopení objektivu umožňuje dosáhnout větší hloubky ostrosti změnou vzájemného vztahu optické osy objektivu a snímáče, které za normálních podmínek bývají k sobě kolmé.

Chcete-li fotografovat s objektivem typu tilt/shift, postavte fotoaparát nejdříve tak, aby ohnisková rovina byla rovnoběžná s povrchem zdi budovy. Při posunutí objektivu nahoru se ve svislém směru zvedne i obraz povrchu zdi, a tak zůstane zachován obdélníkový tvar budovy.

Inspirace

Hodně inspirace lze načerpat, pokud se projdete interiérem budovy a budete sledovat, jakým způsobem se v jeho součástech odráží exteriér budovy. Vyfotografujte sérii snímků, které budou osvětlovat vztah místa a prostoru. Poohlédněte se po starých i novějších stavbách, které byly vystavěny za stejným účelem, např. po budovách soudů, garáží, kaváren a restaurací, knihoven nebo nádraží. Vytvořte

fotografický dokument, který bude ilustrovat, jak se během doby měnil vzhled i využití stejného druhu staveb. Během fotografování se zabývejte i vzájemným vztahem budovy a prvků v jejím okolí. Zamyslete se, zda by některé příklady nešlo využít k vizuálnímu srovnání či předvedení kontrastu.

Když se zabýváte určitými stavbami a interiéry, snažte se pro sebe vždy slovně vyjádřit, čím se daný prostor vyznačuje. Při slovním rozboru prostoru můžete začít přemýšlet,

jak lze slovní popis přeložit do vizuálních konceptů.

Mnoho nových útvarů obsahuje svébytné prvky, např. importovaný kámen, abstraktní skleněné vzory atd. Nezapomeňte zdůraznit

jedinečné prvky exteriérů i interiérů. Často lze takové téma využít jako motiv, který se bude vinout celým fotografickým dokumentem.

Obrázek 7.2 | Snímek rozmazaného autobusu rychle projíždějícího pod hodinami umístěnými na kancelářské budově podtrhává neustálý spěch moderního ekonomicky orientovaného života. K fotografování byl použit objektiv Canon EF 24-105mm f/4.0L IS USM nastavený na 47 mm. Parametry expozice: citlivost ISO 100, clona f/8 a expoziční čas 1/50 s.

Fotografování architektury a interiérů

Obrázek 7.3 | Tento komplex kancelářských budov upoutá jak zajímavým architektonickým řešením, tak i odrazem dalších budov na svém povrchu

Tabulka 7.1 | Fotografie architektury a interiérů

Kompozice	<p>Na snímku: Mým záměrem na snímku 7.3 bylo najít architektonicky odvážně řešenou budovu, na níž by se projevilo nahuštění typické pro centrum moderního velkoměsta. Tato budova splňovala požadavek na odvážně řešené linie a odrazy budov z jejího okolí splňovaly druhý požadavek na zachycení širšího komplexu. Snažila jsem se najít takovou pozici, ze které bych mohla vyfotit celou strukturu a zachytit i dostatečně viditelný živý odraz okolí na povrchu budovy.</p> <p>Doporučuji: Důkladně si prohlédněte stavbu nebo prostor a zaměřte se na zajímavé detaily. Půjdou nejlépe vyfotografovat zepředu, nebo z bočního pohledu? Lze odhalit opakující se vzory, které určují celkový styl? Vyzkoušejte kontrast nejmodernějších budov s přilehlými staršími stavbami. Zvolte takový pohled, v němž budou zahrnuty jen detaily nebo struktury závažné pro vyznění snímku.</p>
Světlo	<p>Na snímku: Světlo vrcholícího odpoledne vhodně vůči obloze vyzdvihlo pevné linie budovy. Jasně a zřetelně se v něm odrážejí i sousední kancelářské stavby.</p> <p>Doporučuji: Jasně polední světlo působí ve prospěch moderních staveb, ale starší budovy vypadají lépe ve zlatavém světle zapadajícího slunce.</p>
Objektiv	<p>Na snímku: Canon EF 24-105mm f/4.0L IS USM nastavený na 32 mm.</p> <p>Doporučuji: Objektivy s proměnným ohniskem dobře zvládají zdůraznění vybraných struktur a umožňují vyloučit nesouvisející objekty, např. dopravní značky. Pokud fotografujete širokoúhlým objektivem a chcete se vyhnout deformaci, držte fotoaparát v jedné rovině se základy budovy, nenaklánějte ho nahoru ani dolů.</p>
Expozice	<p>Na snímku: Citlivost ISO 100, clona f/8 a expoziční čas 1/250 sekundy, režim AE s prioritou clony, styl obrázku Standardní, formát snímku RAW.</p> <p>Doporučuji: Ve scénách s vysokým dynamickým rozsahem, v nichž jsou velké rozdíly mezi expozicí světla a stínů, vyzkoušejte vícenásobnou expozici. Např. v jednom snímku můžete změnit světla, v druhém střední tóny a ve třetím stíny. Snímky pak můžete zkombinovat ve Photoshopu, a tak dosáhnout většího dynamického rozsahu, než je schopen snímač.</p>
Pomocné vybavení	<p>Pomocí polarizačního filtru lze skvěle snížit nebo odstranit oslnivé odrazy ze skla nebo povrchu budov. Kromě toho tento filtr také zvyšuje barevný kontrast.</p>

Tipy pro fotografování architektury

- **Zdůrazněte barvy a linie.** Pokud jsou barvy budovy, kterou fotografujete, živé a intenzivní, ještě je zdůrazněte tím, že je vyfotografujete v poledním světle. Najděte si polohu, na níž lze vyzdvihnout dynamický průběh linií a tvarů stavby nebo interiéru.
- **Okolními prvky podpořte cit pro prostor a místo.** Např. budova univerzity, která se vyznačuje jemnými oblouky, vyfotografujte z klenuté brány u východu. Nebo pokud je pro dané místo charakteristický hustý porost určité dřeviny, zkuste snímek částečně nahoře a podél jedné strany zarámovat větévkami obsypanými květy. Okolní prvky co nejvíce omezte, aby neodváděly pozornost od hlavního námětu.
- **Vyzkoušejte režim A-DEP.** Pokud na fotografii máte skupinu budov a zabíráte je z úhlu, v němž vytvářejí schodovité uspořádání, vyzkoušejte dosáhnout maximální hloubky volbou režimu A-DEP.
- **U snímku interiérů a exteriérů fotografovaných ve slabém světle nebo v noci zapněte pomocí uživatelské funkce C.Fn-2 redukci šumu dlouhé expozice.** Bezprostředně po úvodní expozici vytvoří fotoaparát tmavý snímek, který použije k redukci šumu. Tato funkce fotografování zpomalí, ale je nejlepší pojistkou proti neúnosné míře šumu.

Sportovní fotografie a fotografování pohybu

Se záznamovou rychlostí 27 snímků JPEG a inteligentním ukládáním v režimu řízení Souvislé fotografování je Canon EOS 400D dobře připraven pro fotografování rychlých akcí. Faktor znásobení ohniskové vzdálenosti 1.6× podpoří možnost akci teleobjektivem dostatečně přiblížit. Použijete-li např. objektiv Canon EF 70-200mm f/2.8L IS USM, budete mít k dispozici ohniskové vzdálenosti 112-320 mm. Díky rozsahu rychlostí závěrky od 1/4000 s do 30 s si můžete vybrat, zda pohyb libovolného objektu, ať již jde o atleta, dítě nebo auto, zastavíte nebo zachytíte jako rozmazaný.

Zda bude pohyb zastavený nebo rozmazaný, na prvním místě určuje zvolená rychlost závěrky. Vyšší rychlosti závěrky pohyb zastavují, nižší jej zachycují rozmazaný. Kromě toho pokud zvolíte nižší rychlost závěrky a budete fotoaparátem sledovat pohyb objektu, bude rozmazané pozadí, zatímco část objektu bude přijatelně ostrá. Tento postup se nazývá *panning*.

Kreativní efekty zoomu

Objektiv s proměnným ohniskem (zoom objektiv) dokáže více než jen měnit ohniskovou vzdálenost. Jeho pomocí lze během dlouhé expozice vytvořit podobný efekt jako zde na obrázku.

© Bryan Lowrie

Tento snímek byl vyfotografován objektivem Canon EF-S 18-55mm a během expozice trvající 1/10 s fotograf otáčel zaostřovacím kroužkem. Výsledkem je ohnisko ostrosti na čísle 44 a postupné rozostření narůstající směrem ke krajům snímku. Snímek byl pořízen s nastavením citlivosti ISO 100 a clonou f/5.6.

© Bryan Lowrie

Obrázek 7.4 | Tento snímek zachycuje výjev ze zahajovacího utkání středoškolského ragbyového turnaje a dokumentuje složitou interakci mezi hráči. Parametry expozice: citlivost ISO 400, clona f/7.1 a expoziční čas 1/250 s.

Inspirace

Do sportovní fotografie náleží celé spektrum sportovních aktivit, od volejbalu a lyžování až po automobilové závody. Fotografie pohybu má ještě širší záběr, patří do ní jak hrající si děti, tak skotačící zvířátka nebo chodci na ulicích. Při fotografování sportů a pohybu je

nezbytné zvládnout techniku zastavení nebo rozmazání pohybu a také zachytit emoce a vytvořit dojem, jako by divák byl přímým účastníkem výjevu. Fotografujete-li sporty, které sami provozujete nebo se o ně zajímáte, odrazí se často vaše vášně a zaujetí i na snímcích.

Obrázek 7.5 | Panning, neboli sledování pohybu cyklisty fotoaparátem, rozostří pozadí a obohatí obrázek dojmem rychlého pohybu. K fotografování byl použit objektiv Canon EF 24-105mm f/4.0 IS USM nastavený na 60 mm. Parametry expozice: citlivost ISO 100, clona f/16 a expoziční čas 1/40 s.

Fotografování pohybu a sportovních událostí

Obrázek 7.6 | Zachycení zajímavé akce jako např. zde na snímku vyžaduje ze strany fotografa dobré načasování. Všimněte si míče letícího v prostoru mezi hráči a rozhodčím.

Tabulka 7.2 | Sportovní fotografie a fotografování pohybu

Kompozice	<p>Na snímku: Snímek na obrázku 7.6 byl pořízen na středoškolském ragbyovém utkání. Při fotografování lidí a objektů v pohybu můžete nastavit režim řízení Canonu EOS 400D na Souvislé fotografování, tak budete pracovat s největší frekvencí snímání. Pokud v jasném světle nastavíte negativní kompenzaci expozice o -1 nebo -2 expoziční úrovně (EV), snížíte tím riziko přepálení detailů ve světlech.</p> <p>Doporučují: Najděte si optimální pozici s barevným pozadím, které nebude působit rušivě. Při fotografování atletů nastavte fotoaparát a zaostřete předběžně na místo, na němž by se měli objevit. Jakmile se sportovec objeví v záběru, stiskněte spoušť závěrky. Nebo můžete rozostřit pozadí panningem, čili pohybem fotoaparátu v souladu s pohybem sportovce.</p>
Světlo	<p>Na snímku: Tento snímek byl pořízen v odpoledním světle s malou clonou, aby bylo možné zastavit pohyb hráčů.</p> <p>Doporučují: Pro zachycení pohybu rozmazáním je ideální mírné světlo, i když ani v jasném světle nebude výsledek špatný.</p>
Objektiv	<p>Na snímku: Canon EF 75-300mm III USM f/4-5.6 nastavený na 75 mm.</p> <p>Doporučují: Jaký objektiv vybrat závisí na námětu, který fotografujete. Je-li pro daný snímek vhodný teleobjektiv, bude pozadí snímku jemnější a při panning bude jemněji rozmazané.</p>
Nastavení fotoaparátu	<p>Na snímku: Formát snímku JPEG, režim AE s prioritou clony, vyvážení bílé Denní světlo a režim řízení Souvislé fotografování.</p> <p>Doporučují: Chcete-li určovat rychlost závěrky, zvolte režim AE s prioritou rychlosti závěrky, rychlostí 1/60 s nebo vyšší pohyb zastavíte, rychlostí 1/30 s nebo nižší jej zachytíte jako rozmazaný. Ve smíšeném světle doporučuji automatické vyvážení bílé (AWB) nebo uživatelské nastavení vyvážení bílé.</p>
Expozice	<p>Na snímku: Citlivost ISO 400, clona f/9, expoziční čas 1/1600 s, režim AE s prioritou clony.</p> <p>Doporučují: Než objevíte rychlost závěrky, která zachytí pohyb rozmazaně, a clonu, jež vytvoří dostatečnou hloubku ostrosti, budete muset trochu experimentovat. Pohyb se projeví rozmazáním u rychlostí závěrky 1/30 s a nižších.</p>
Pomocné vybavení	<p>Při nižších rychlostech závěrky je dobré použít stativ, aby byl snímek dostatečně ostrý. Pokud se nemůžete při fotografování dostatečně přiblížit k fotografovanému výjevu, použijte s objektivy řady L telekonvertory Canon Extender EF 1.4x II nebo Canon Extender EF 2x II. Při použití telekonvertoru 1.4x klesne světelnost o jednu clonu, při použití modelu 2.x dokonce o 2 clony.</p>